

III Всеукраїнська науково-
методична конференція з
міжнародною участю

Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції

Суми 2022

Міністерство освіти і науки України
Сумський державний університет

ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ

Матеріали
III Всеукраїнської науково-методичної конференції
(Суми, 18 червня 2022 року)

Суми 2022

УДК: 341-044.247:37.013

Ц62

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

Завгородня В.М., канд. юрид. наук, доцент (голова редколегії)

Куліш А. М., д-р юрид. наук, професор, заслужений юрист України

Славко А.С., канд. юрид. наук

Длугош П., д-р габілітований (соціологічні науки), професор

Камьонка М., д-р (політологія і публічна адміністрація), доцент

Плотнікова М. В., канд. юрид. наук, доцент

Черкасов А.А., д-р іст. наук, професор

Чурилова Т. М. канд. юрид. наук, доцент

Чернявський А.О., канд. юрид. наук, доцент

Швагер О. А., канд. юрид. наук

Ц62 Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції: матер. III Всеукр. наук.-метод. конф. (Суми, 18 червня 2022 р.) / ред. колегія : В.М. Завгородня, А.М. Куліш, та ін. – Суми : Сумський державний університет, 2022. – 230 с.

До збірника увійшли наукові статті та повідомлення викладачів, студентів, учених та аспірантів ЗВО і наукових установ, викладачів закладів вищої та фахової передвищої освіти, вчителів шкіл, виголошені в рамках III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції», присвяченої актуальним питанням європейських студій, педагогіки, політики, історії та права.

Позиція організаційного комітету III Всеукраїнської науково-методичної конференції «Ціннісно-орієнтований підхід в освіті і виклики євроінтеграції» не завжди збігається із міркуваннями, висловленими учасниками. У збірнику збережено авторські орфографію, пунктуацію та стилістику. Відповідальність за достовірність даних та дотримання принципів академічної доброчесності несуть учасники конференції.

© Сумський державний університет, 2022

ЗМІСТ

<i>Ахновська І.О.</i> КЛАСИФІКАЦІЯ ПОНЯТЬ, ПОВ'ЯЗАНИХ З ОСВІТОЮ	7
<i>Бараненко Д.В.</i> АДМІНІСТРУВАННЯ ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ УКРАЇНИ: ПРАВОВИЙ АСПЕКТ	12
<i>Барановський Б.О.</i> ВПЛИВ ГРУПИ ГУМАНІТАРНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ СТАЛОГО РОЗВИТКУ НА ГЛОБАЛЬНУ СИСТЕМУ ОСВІТИ	16
<i>Баранюк Т. М.</i> РОЛЬ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ У ЗАЛАГОДЖЕННІ КОНФЛІКТІВ НА ТЕРИТОРІЇ КОЛИШНЬОЇ ЮГОСЛАВІЇ	19
<i>Boipova A.A.</i> BASIC PRINCIPLES OF DEVELOPMENT OF AXIOLOGICAL DIMENSION OF THE EUROPEAN EDUCATIONAL SPACE	23
<i>Бондар Ю. А.</i> ПРАВОВІ ВЗАЄМВІДНОСИНИ МІЖ ЄВРОПЕЙСЬКИМ СОЮЗОМ ТА МІЖНАРОДНОЮ ОРГАНІЗАЦІЄЮ ПРАЦІ	27
<i>Брюханова Г.В.</i> ЦИФРОВІЗАЦІЯ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ З РОЗРОБКИ РЕКЛАМИ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ	31
<i>Бурлай Т. В.</i> СОЦІАЛЬНІ ВИКЛИКИ ПОВОЄННОЇ ЄВРОПЕЙСЬКОЇ ІНТЕГРАЦІЇ УКРАЇНИ	33
<i>Halas A.S.</i> MAPPING EUROPEAN ECO-SYSTEM OF MICRO-CREDENTIALS IN HIGHER EDUCATION	38
<i>Holokha A. R.</i> FREE ELECTIONS AS A VALUE	42
<i>Гончаренко А.В.</i> РЕФОРМУВАННЯ ЗАКОНОДАВСТВА ВЕЛИКОЇ БРИТАНІЇ ТА МІГРАЦІЙНА ПОЛІТИКА ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ НАПРИКІНЦІ ХХ – НА ПОЧАТКУ ХХІ СТ.	45
<i>Hryn V.H., Hryn K.V.</i> INTEGRATION OF UNDERGRADUATE AND POSTGRADUATE STAGES IN THE MEDICAL PROFESSION DURING MARTIAL LAW IN UKRAINE	50
<i>Гусак Ю.Д.</i> ПРАВО НА ОСВІТУ В МІСЦЯХ НЕСВОБОДИ: СТАНДАРТИ РАДИ ЄВРОПИ	53
<i>Давиденко О.</i> РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОГО СУСПІЛЬСТВА В УКРАЇНІ В УМОВАХ СУСПІЛЬНО-ПОЛІТИЧНИХ ЗМІН	57
<i>Дегтярьов С.І.</i> ЮРИДИЧНА ОСВІТА В РОСІЇ У ХVІІІ СТОЛІТТІ: АПОФЕОЗ НЕДОЛУГОСТІ	59
<i>Денисенко С.І.</i> ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДІВ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «МІЖНАРОДНЕ ПУБЛІЧНЕ ПРАВО» ДЛЯ ПІДГОТОВКИ СПЕЦІАЛІСТІВ У ГАЛУЗІ ЮРИСПРУДЕНЦІЇ	64
<i>Дмитрієв В. І.</i> ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ГРОМАДЯНСЬКОГО ВИХОВАННЯ В США	68

<i>Добродум О.В., Мартинюк Е.І., Никитченко О.Е.</i> ПРОБЛЕМИ ВИКЛАДАННЯ РЕЛІГІЄЗНАВСТВА У НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ СУЧАСНОЇ УКРАЇНИ	73
<i>Довженко Р. В.</i> ГЕНОЦИД ЯК ВИКЛИК ЦІННОСТЯМ СУЧАСНОЇ ЗАХІДНОЇ ЦИВІЛІЗАЦІЇ	77
<i>Zavhorodnia V. M.</i> LEGAL EDUCATION FOR SUSTAINABLE DEVELOPMENT: CHALLENGES OF MARTIAL LAW	80
<i>Желобицький Я.К.</i> СУТНІСТЬ ТА МІСЦЕ ЦІННІСНИХ ПРІОРИТЕТІВ У СИСТЕМІ ЕКОНОМІЧНИХ ВІДНОСИН	84
<i>Ішутіна О.Є.</i> РОЗВИТОК МЕДІАКОМПЕТЕНТНОСТІ ЗДОБУВАЧІВ ВИЩОЇ ОСВІТИ ПІД ЧАС ВИВЧЕННЯ КУРСУ «МІЖКУЛЬТУРНІ КОМУНІКАЦІЙНІ СТУДІЇ» (ДОСВІД РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТУ ERASMUS + JEAN MONNET MODULE).....	89
<i>Ковальчук І. В., Ковальчук М. О.</i> ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ ДИСТАНЦІЙНОГО НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ В УМОВАХ ПАНДЕМІЇ ТА ВОЄННОГО СТАНУ	93
<i>Козенкова Л. О.</i> ФІЗИЧНА ТА РОЗУМОВА ДІЯЛЬНІСТЬ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ: ВСТАНОВЛЕННЯ РІВНОВАГИ.....	96
<i>Kochkina D. D.</i> THE CONCEPT OF IMPLEMENTING EQUALITY AS ONE OF THE EU VALUES IN THE UKRAINIAN STRUCTURE OF LAW ENFORCEMENT AGENCIES.....	102
<i>Козир М.А.</i> ЦІННОСТІ ЄС: ІСТОРИЧНИЙ, ПРАВОВИЙ, ПОЛІТИЧНИЙ ТА ПЕДАГОГІЧНИЙ КОНТЕКСТИ	106
<i>Kolesnik N. D.</i> REINFORCEMENT OF THE EUROPEAN UNION VALUES	111
<i>Кравченко О.В., Щербак А. С.</i> ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ І ВИКЛИКИ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	116
<i>Лебідь А.Є., Тимофеева Т.</i> КОНЦЕПЦІЯ СПРАВЕДЛИВОГО ПОВСТАННЯ: КОНЦЕПТУАЛІЗАЦІЯ, ЛЕГАЛІЗАЦІЯ ТА ЛЕГІТИМАЦІЯ ПРИРОДНОГО ПРАВА.....	122
<i>Lisniak V. A.</i> ROLE OF EUROPEAN VALUES IN SHAPING INTERNATIONAL LAW.....	126
<i>Лісун Я.В.</i> ОСВІТА В УМОВАХ НЕКОНТРОЛЬОВАНИХ МУЛЬТИКРИЗ 2019-2022 ТА ПРІОРИТЕТИ ЇЇ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ ТА СВІТІ	131
<i>Маланчук Т.В.</i> ПРОБЛЕМИ ВИЗНАЧЕННЯ ПРІОРИТЕТНИХ ЄВРОПЕЙСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ.....	136

Мандич О.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ МОДЕЛІ ПОСИЛЕННЯ СУЧАСНОГО ІНСТРУМЕНТАРІЮ ОСВІТНЬОЇ ДІЯЛЬНОСТІ	139
Мельниченко С. Г. ДОСЛІДЖЕННЯ СУЧАСНОГО СТАНУ, ПРОБЛЕМ ТА ПЕРСПЕКТИВ ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЕЙ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В ОСВІТНІЙ ПРОЦЕС В УКРАЇНІ.....	143
Носирев О. О. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ ФАХІВЦІВ З ТУРИЗМУ ТА ГОТЕЛЬНО-РЕСТОРАННОЇ СПРАВИ.....	147
Паламарчук О. І. КОРЕЛЯЦІЯ ЄВРОПЕЙСЬКИХ І ТРАДИЦІЙНИХ УКРАЇНСЬКИХ ЦІННОСТЕЙ В ІСТОРИЧНОМУ ДИСКУРСІ.....	151
Панкратова В.О. ПРАВОВИЙ КВІЗ ЯК ІНТЕРАКТИВНА МЕТОДИКА ПРИ ВИВЧЕННІ ЗАГАЛЬНОПРАВОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	155
Підоричева І. Ю. ЄВРОПЕЙСЬКИЙ ДОСЛІДНИЦЬКИЙ ПРОСТІР ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ НОВОГО СТРАТЕГІЧНОГО ПОРЯДКУ ДЕННОГО ЄС	157
Плотнікова М.В. ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПОВАГИ ДО ЛЮДСЬКОЇ ГІДНОСТІ У СФЕРІ ЗАХИСТУ ПРАВ СПОЖИВАЧІВ ФІНАНСОВИХ ПОСЛУГ.....	162
Саранов С. В. МЕТОДОЛОГІЧНИЙ ВИМІР ПОРІВНЯЛЬНОГО АНАЛІЗУ КАТЕГОРІЇ «МИРУ» В «ГОСУДАРІ» МАКІАВЕЛЛІ ТА «ПОЛІТИЧНОМУ ЗАПОВІТІ» РІШЕЛЬЄ	167
Сачко І. О. ТЕРИТОРІАЛЬНІ ВІЙСЬКА ФІНЛЯНДІЇ ЯК ВІДПОВІДЬ НА ВИКЛИКИ ДЛЯ БЕЗПЕКИ: НАЦІОНАЛЬНИЙ ТА ЄВРОІНТЕГРАЦІЙНИЙ КОНТЕКСТ.....	171
Семенцов Я. ПИТАННЯ МІЖНАРОДНОГО КОСМІЧНОГО ПРАВА В АСПЕКТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ.....	175
Славко А.С. СЕКСУАЛЬНЕ НАСИЛЬСТВО У УМОВАХ ЗБРОЙНИХ КОНФЛІКТІВ: КВАЛІФІКАЦІЯ ЗА МІЖНАРОДНИМ КРИМІНАЛЬНИМ ПРАВОМ.....	177
Стрельник В.В. ВІДБУДОВА УКРАЇНИ НА ЗАСАДАХ СТАЛОГО РОЗВИТКУ.....	181
Хмельницька Л.В. СИМВОЛІЗМ «ПІВНИКА З БОРОДЯНКИ» ЯК НАЦІО-КУЛЬТУРНОГО СУПРОТИВУ В КОНТЕКСТІ РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ.....	184
Царьова І.В. ЦІННІСНО-ОРІЄНТОВАНІ ТЕКСТИ ЯК ДОМІНАНТА ОСВІТИ.....	188
Чернявський А.Л. ПРОБЛЕМИ ВЗАЄМОДІЇ КОНСУЛЬСЬКИХ УСТАНОВ ТА АДВОКАТУРИ ПІД ЧАС НАДАННЯ ПРАВОВОЇ	

ДОПОМОГИ ЗА КОРДОНОМ В КОНТЕКСТІ ОХОРОНИ ЦІННОСТЕЙ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СОЮЗУ	191
Чурилова Т.М. ДО ПИТАННЯ ВІДШКОДУВАННЯ ШКОДИ ДОВКІЛЛЮ УКРАЇНИ, ЗАВДАНОЇ ЗБРОЙНОЮ АГРЕСІЄЮ РФ	195
Швагер О.А. РЕАЛІЗАЦІЯ ПРИНЦИПУ НЕДИСКРИМІНАЦІЇ У ПРАВОВОМУ РЕГУЛЮВАННІ СТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ ТА ЄС.....	201
Швець Т.Е. ТЬЮТОРИНГ ЯК ЧИННИК РОЗВИТКУ ПОТЕНЦІАЛУ УЧНЯ ТА ВЧИТЕЛЯ.....	206
Шевчук В.О. РЯТІВНІ СВІТОГЛЯДНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСВІТНІ ОРІЄНТИРИ: ВИКЛИКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ	211
Шемелинець І.І. МОЖЛИВІ ВЕКТОРИ РОЗВИТКУ ЮРИДИЧНОЇ ОСВІТИ В ПЛАНІ ПІСЛЯВОЄННОГО ВІДНОВЛЕННЯ УКРАЇНИ	215
Юрченко Л.І., Рябініна О.В., Гонтаренко Л.О. ЕВОЛЮЦІЯ УЯВЛЕНЬ ПРО ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ В СОЦІАЛЬНО-ЕКОЛОГІЧНОМУ ЦІННІСНОМУ АСПЕКТІ	219
Яремівич М.А. ФОРМУВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ СОЛІДАРНОСТІ У СТУДЕНТІВ СУЧАСНОГО КОЛЕДЖУ В УМОВАХ ВОЄННОГО СТАНУ, ЧЕРЕЗ ПРИЗМУ ВИХОВАННЯ ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (СКРИНКАСТИ)	223

РЯТІВНІ СВИТОГЛЯДНІ ЦІННОСТІ ЯК ОСВІТНІ ОРІЄНТИРИ: ВИКЛИКИ ВІЙНИ І ПОВОЄННОГО РОЗВИТКУ

Шевчук В.О.

*доктор економічних наук, професор,
Національна академія статистики, обліку та аудиту*

Кровопротитна війна, мету якої путінська Росія вбачає у тотальному винищенні українства, спричиняє необхідність екзистенційного розгляду та принципово нового тлумачення світоглядних цінностей, якими віковично володіє українство. Питомо українське осягнення цієї проблематики потребує новітніх підходів до її дослідження. Належить усвідомлювати, що нинішні підходи є неортодоксальними, відповідними ноосферній парадигмі мислення і діяння [1, с. 217-225].

Надбаннями української неортодоксальної економіко-філософської думки є субстанційний та дефінітивний підходи. У повоєнному періоді вони покликані дати новітнє тлумачення рятівних цінностей, на привиття яких слід спрямовувати сучасну освіту та виховання теперішніх і прийдешніх поколінь [2, с. 16-20]. З метою розв'язання порушених проблем, вирішувати які ні українству, ні людству раніше не доводилося, належить «вжитися думкою у категорію субстанції» [3, с. 378]. Субстанція у той же час є духоматерією, симбіозом одухотворення матеріального та матеріалізації духовного [3, с. 507].

Відтак субстанційний підхід належить розкривати через ключові виміри, до найпосутніших із яких належать духовно-інтелектуальні та матеріальні аспекти інтерпретації рятівних цінностей. Розкриття духовно-інтелектуальних вимірів передбачає здійснення кількох пізнавальних кроків, найважливішими серед яких є наступні.

1. Коректне формулювання основного питання економії як науки [3, с. 103].

2. Адекватне надання сучасної наукової відповіді на порушене питання.

3. Побудова картини загальнолюдського економіко-філософського надбання, виходячи із результатів відповіді на основне питання економії як науки [3, с. 382].

4. Вибір відповіді, адекватної екзистенційним викликам теперішнього часу, потребам і запитам життєдіяльності сучасних та майбутніх поколінь.

5. Життєствердне тлумачення духовно-інтелектуальних та матеріальних цінностей, керуючись отриманою відповіддю.

Матеріальний вимір, що продовжує розкриття досліджуваного субстанційного підходу, своєю чергою описується низкою алгоритмів, які розкривають матеріально-енергетичне тлумачення субстанції, а саме.

1. Природниче тлумачення абсолютної додаткової вартості, яка є її фізичним аналогом [3, с. 364, 366]. Засади її тлумачення є об'єктивними, а не суб'єктивними, а саме фундаментальними природничими на протигагу ортодоксальним політичним.

2. Алгоритмізація поняття «енергія прогресу», розкриття варіантів її визначення за допомогою множини математичних і графічних формул, табличних зображень, вербальних визначень тощо. Існує інтерпретація формули енергії прогресу як світової константи [3, с. 424].

3. Неортодоксальне економіко-філософське трактування ключових елементів формули енергії прогресу. Природничі підходи до тлумачення капіталу та його різновидів [3, с. 323, 455, 474]. Природнича інтерпретація розсіювання енергії прогресу та обґрунтування заходів запобігання її марнуванню [4, с. 276; 3, с. 455, 462-463].

4. Обґрунтування підходів до розгляду енергетичного бюджету людства [4, с.264, 276]. Вивчення взаємозв'язку продукування енергії прогресу та надходжень енергетичного бюджету. Розподіл енергії прогресу та (не)продуктивне витрачання енергетичного бюджету.

5. Побудова енергетичної моделі сучасної цивілізації [3, с. 467].

Оволодіння фундаментальною природничою основою досліджуваних світоглядних цінностей надає підстави для інституційної інтерпретації повоєнного світоустрою і суспільно-господарського розвитку України та інших країн світу.

Своєю чергою дефінітивний підхід, що продовжує розкриття рятівних цінностей із неортодоксальних економіко-філософських позицій, базується на визначенні світового теоретико-економічного і прикладного надбання як "науки, від якої залежить життя на Землі" [3, с. 481]. Світоглядна цінність цієї дефінії полягає передовсім у тому,

що вона протистоїть марксистській формулі «бытие определяет сознание», яка до цього часу тяжіє у пострадянському просторі і продовжує спотворювати причинно-наслідкові зв'язки систем суспільно-господарського буття.

Пізнавальні підвалини цього підходу створює світоглядний (філософський, науковий, письменницький, правозахисний тощо) доробок М.Руденка - видатного українського інтелектуала і гуманіста, наративи якого є питомо загальнолюдськими. Дефініція життя, яку мислитель дав майже півстоліття тому, перевершила панівну на той час дефініцію Ф.Енгельса [3, с. 506]. М.Руденко доводив, що 8/10-9/10 Метагалактики є живими [3, с. 491]. І вказував, що «лише та космологія, яка змальовує Всесвіт живим організмом, спроможна стати наукою третього тисячоліття [3, с. 637]. **Сутність** життя як найбільшого дива та невмирущості людства український інтелектуал «прив'язував» до рівня освіченості сучасної homo sapiens. Він постійно привертав увагу до освіти, котра являє собою найпосутнішу складову Логосу, якою він іменував сферу розумової діяльності суспільств [3, с. 38, 42, с. 151, с. 442-443].

Усвідомлено сповідуючи наведене визначення як атрибуту сучасної світової економічної науки, він самостійно обґрунтував природничу основу реального та монетарного секторів економіки. Для примноження надходжень бюджету (як в енергетичному, так і грошовому вимірах) М.Руденко неодноразово наголошував на необхідності «якомога більше фінансів перепускати через землеробство», бо «наше збагачення відбувається саме тут і тільки тут» [3, с. 325, 478].

Вибір М.Руденком рятівних цінностей став запорукою життєствердних змін чинної монетарної парадигми. "Міра життя" - таке тлумачення грошей дав М.Руденко-економіст у романі-трактаті «Формула Сонця», котрий являє собою беллетристичну складову багатожанрового розкриття парадигми фізичної економії [5, с. 207-213]. Український інтелектуал був переконаний у необхідності зробити еталоном вартості 1т (1ц) пшениці. «Якби це справді сталося, - писав М.Руденко, - сотні мільйонів земель були б врятовані від голодної смерті" [3, с. 482].

Керуючись рятівними світоглядними ідеями, нинішня Україна здатна ініціювати проведення у Києві чергового Всесвітнього самміту зі сталого розвитку ("Ріо+35"). Його передумовою є українська

ініціатива підготовки спеціальної доповіді ООН "Наша глобальна місія", покликаної просувати ідеї, порушені раніше у доповідях "Наше спільне майбутнє" (1987 р.) та "Наше глобальне сусідство" (1995 р.).

...Сучасне світове співтовариство постало перед економічними, соціальними та екологічними викликами задовго до нинішньої війни. Згодом ці загрозливі виклики посилила світова пандемія, а нині їх руйнівну дію істотно поглиблює нинішня кровопролитна війна. Маючи розуміння теперішньої війни, належить збагнути суть очікуваної перемоги, аби утверджувати рятівні цінності, що у повоєнному періоді мають стати основою витіснення смертоносного мислення і діяння.

Людство загалом і кожен індивід поставлені перед вибором альтернатив подальшого розвитку. Неупереджене з'ясування причин існуючих загроз світовій спільноті у той же час засвідчує шанси рятівних можливостей, на які спроможний інтелект сучасної людини. Дедалі очевиднішими стають життєдайні цінності, яких потребує економічне мислення сучасних суспільств. Порятунком від глобальних небезпек вбачається у виборі рятівних засад економічної науки та похідної від неї економічної освіти, призначенням якої стає поширення життєствердних, а не смертоносних знань.

Реформування освіти повинне забезпечити надання економічних знань, які утверджують життя. Пріоритетною ознакою реформ має бути доступ до отримання саме цих знань. Майбутнім фахівцям слід прививати теоретичне та практичне володіння фундаментальними законами економічного буття, відкриваючи доступ до знань, що ґрунтуються на природничих засадах. Відтак сприяння життю на Землі має стати безальтернативним критерієм достатності сучасної економічної науки та освіти.

Завдяки цьому стане можливою здатність економічної науки та освіти надавати релевантні знання та забезпечувати керованість розвитку, іменованого сталим. Майбутніх фахівців слід спонукати до опанування економічними знаннями, від яких залежить життя на Землі. Володіючи цим знанням, вони зможуть утверджувати рятівні принципи керованості господарювання. Передумовою надання новій генерації фахівців статусу «адвокатів нащадків» є оволодіння цінностями рятівного економіко-філософського надбання українства і людства XXI ст.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Вернадський В.І. Декілька слів про ноосферу // Філософія: Хрестоматія (від витоків до сьогодення). – К.: Знання, 2009. – 621 с.
2. Шевчук В. Життєствердні виміри питомо національних цінностей: рятівне знання для українства і людства XXI століття / Ціннісні орієнтири в сучасному світі: теоретичний аналіз та практичний досвід: збірник тез IV Міжнародної науково-практичної конференції, 13-14 травня 2022 року, ТНПУ ім. В.Гнатюка. - Тернопіль : Вектор, 2022. 454 с.
3. Руденко М. Енергія прогресу. Вибрані праці з економії, філософії і космології. – К.: Кліо, 2015. – 680 с.
4. Подолинський С. Вибрані праці. Упорядник Л.Я.Корнійчук. - К.: КНЕУ, 2000. – 328 с.
5. Руденко М. Формула Сонця: Роман-трактат. - Тернопіль: Джура, 2005. - 224 с.